

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

13. De restitutione Spoliatorum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

um contendit sibi competere possessionem & proprietatem.

3. Pronuntiare quidem iudex debet prius de causa possessionis, quam proprietatis, in executione tamen praevalet sententia super proprietate. *c. 6. h. t.* Ratio, quia ea utpote dignior efficacior, mox ut lata, trahit ad se possessionem, eandemque penitus absorbet.

TITULUS XIII.

De restitutione spoliatorum.

Q. 1. *Quid tractetur in presenti titulo?* Resp. De remedio recuperandae possessionis, quo agitur, ut ante omnia pristina possessio cum omni causa restituatur illi, qui possessione rerum corporalium immobilium, aut quasi possessione incorporalium vi vel clam, injuste vel indebite est dejectus. Ut supra dictum, remedium recuperandae potissimum duplex est, scilicet *interdictum unde vi* & *actio vi bonorum raptorum*, quò etiam reducitur *actio ad exhibendum* & alia remedia praesertim Jure Can. inducta, quae non vocantur *interdicta*, sed *conditiones ex Lege vel Canone* ad recuperandam possessionem, uti *condictio ex c. saepe contingit 18. h. t. ex can. redintegranda. 3. caus. 3. q. 1.*

Q. 2. *Cui competat interdictum Unde vi?* Resp. 1. In genere loquendo non conceditur hoc interdictum, nisi illi, qui vi dejectus ac spoliatus est

pos-

possessione rei immobilis, sive naturaliter, sive civiliter tantum possederit. *L. 1. §. de jicirur. ff. de vi & vi arm.* sive justè, sive injustè cum & prædoni per hoc interdictum succurratur. *c. 5. b. t. L. si quis in tantam. 7. C. unde vi.* modò dejectus rem non amplius possideat per alium, quia tunc adhuc possessionem retinet. Etiam hæredi spoliati conceditur. *§. 1. Insi. de perp. & tempor. act.*

Resp. 2. Non competit hoc interdictum depositario, commodatario, nudo detentatori, seu illi, qui alieno nomine possidebat rem, & dejectus est; quia hi possessores veri non sunt. Nec si alicui liber homo, aut Laico res sacra v. g. beneficium eripiatur per vim, hoc illi interdictum competit; quia res sacra à Laico *juxta c. 7. de præscript.* homo liber à quocunque alio possideri non potest. *L. 23. §. fin. de acq. vel amitt. poss.*

Resp. 3. Competit tamen hoc interdictum colono *ad longum tempus*, & multò magis Emphyteutæ & Vasallo ob dominum utile: de usufructuario expressè id habetur. *L. 3. §. 13. ff. de vi & vi arm.* Item etiam competit, licet quis plena tantum libertate possidendi, non ipsa possessione sit spoliatus. *arg. c. fin h. t.*

Q. 3. Contra quem competat interdictum Unde vi? *Resp. 1.* Competit adversus eum, qui alium possessione sua dejecit; vel dejici aut spoliari mandavit facto secuto. *L. 1. §. 12. ff. de vi & vi arm.* vel dejectionem ratam habuit. *cit L. §. 14.* etiamsi judex fuerit spolians, modò vel extra-

tra-

trajudicialiter spoliaverit. *c. 7. h. t.* quia tum censetur nomine privati; vel vitium in sententia substantiale, quo casu executio sententiæ erit spoliatio. *arg. t. 1. & 13. de sent. & re jud.*

Resp. 2. Non competit interdictum *Unde liberis contra parentes, Vasallis aut libertis contra Dominos.* Ratio redditur in *L. 1. §. 43. ff. de vi arm.* actio tamen in factum illis conceditur.

Resp. 3. Non competit interdictum *Unde contra Successorem particularem, v. g. qui à spoliatore emit. L. 7. ff. de vi & vi arm.* Nec contra Successorem universalem, nisi in quantum ad ipsum pervenit. *§. non autem 1. Inst. de perpet. & tempor. act.* ubi & ratio assignatur.

Q. 4. Quo remedio succurrendum spoliato, si spoliatus non possideat amplius, sed aliquis tertius.

Resp. 1. Si tertius ille possessor, sive immediatus, sive mediatum, rei spolio ablatae, fuerit m. f. & conscius, quod alteri sit res erepta per spolium, dabitur contra eum condictio ex *c. saepe contingit. 18. h. t.* licet non probetur ipsa spoliatio, sed tantum possessio antiquior & adversarium nunc possidere, quia tunc possidere, nova presumitur clandestina esse & vitiosa. *c. 9. de vi arm. l. 1. ff. de vi arm.*

Resp. 2. Si tertius ille possessor fuerit in b. s. juxta sententiam in praxi receptam, dabitur contra illum remedium redintegrandæ, sive condictio ex *can. redintegrandæ. 3. caus. 3. q. 1. ob verba, quascunque injustas causas.* Et ratio est quia si spoliatus probavit spoliationem rei, quam petit

petit restitui, definit possessor esse in b. f. & incipit militare ratio peccati. Agunt hic AA. de aliis remediis ad recuperandam possessionem pro-
 ditis, uti est *condictio triticiaria*, *condictio incerti*, *condictio indebiti*, *condictio ex L. si quis in tantam. 7. C. unde vi. ex L. 3. & 5. & fin. C. eod. ex L. exstat. 13. ff. quod metus caus. item actio in factum; imploratio officii judicis. L. officium. 9. ff. de R. V.*

Q. 5. Quis modus observandus, cum à spoliato petitur restitutio in causa spoli? Resp. 1. Generalis regula est, spoliatum ante omnia restituendum, ut adeò spoliator ante factam restitutionem audiendus non sit, licet is dominium & proprietatem in continenti velit probare. *c. 1. h. t. ex verbis, ante omnem contentionem. & c. 5. h. t.* sive spoliatio facta sit in corporalibus, sive in incorporalibus, sive in immobilibus tantum, vel etiam in mobilibus accessorie venientibus ad rem immobilem; sive etiam actor agat super alia re *c. 2. de ord. cognit.* sive super alio spolio diverso. Passerin.

Resp. 2. Dantur tamen multi casus, in quibus non restituitur ante omnia spoliatus, sic 1. si consentiat spoliatus, ut de exceptione domini seu proprietatis prius cognoscatur. *c. 1. h. t.* 2. Si ex restitutione spoliati immineat grave periculum corporis vel animæ, ut in casu *c. 13. h. t.* juxta quod mulier se separans à viro restituenda non est, si objiciat impedimentum dirimens; adque in continenti velit probare. & *c. 8. eod.*

Liber 11.

F

3. Si

3. Si juris præsumptio contra spoliatum pro spoliatore militet, ut si quis petat restitui sibi decimam in aliena Parochia possessas. *c. 2. h. t. in 6.*
 Si iudicium possessorium & petitorium simul commulet spoliatus. *c. 3. & 4. de caus. poss. & propr.* 5. Si spoliato opponatur vel exceptio inhabilitatis ad agendum. *c. 7. de jud. vel c. 1. in 1. men ipso jure privans proprietate & possessione rei, uti est crimen hæresis & læsæ Majestatis, & simonia in materia beneficii. Gloss. in c. 1. h. t.* 6. Si facta restitutione timeatur damnum irreparabile, vel publicum scandalum & perturbatio in populo, ut si agatur de restitutione mulieris marito scævienti; si possessio sit tyrannice oblata; si reus è carcere ad asylum confugerit. 7. Si notoriè competat proprietas spoliatori. *L. si ff. deposit.* 8. Si lite pendente super quaestione spoliæ alius quidam tertius pro suo interesse interveniat, & in re spoliata dominium prætendat, ut illis enim ante restitutionem audiri debet. *c. 1. de sent. & re jud.*

Q. 6. *Ut restitutioni ante omnia sit locus quid probare debeat spoliatus? Resp.* Duo regulariter probanda sunt, possessio scilicet & dejectio injusta à possessione & quidem ab adversario, in quem agit, vel ab alio ejus nomine, vel saltem cum ratihabitione ejusdem, si agat interdicto *Unde v. c. 10. de off. deleg. c. 15. & 18. h. t.* Si agat conditione ex. *c. 18. h. t.* sufficit probare, se possedisse, ac spoliatum fuisse, ac possessorem rei conscium esse spoliationis. *Vall. h. s. 4. n. 4.*

Quod

quod si verò alterum prædictorum probare nequeat, causâ cadit. *c. 14. h. t. c. 8. eod.* Probatur autem possessio in immobilibus, si quis olim; in mobilibus, si quis paulò ante spoliationem se probet possedisse. Ratio, quia qui immobilia olim possedit, continuasse præsumitur possessionem, in mobilibus autem facillè perditur possessio. In quibusdam casibus ad possessionis probationem etiam titulus requiritur, uti fit in jurisdictionibus, decimis à laico petitis, in matrimonio; quia hæc absque titulo non possidentur.

Q. 7. Quid teneatur restituere spoliator, seu invasor rei aliena? Resp. 1. Non tantum rem principalem, sed etiam accessoria rei & fructus omnes, tam pendentes, quàm perceptos, à die nim. spoliationis, tam extantes, quàm consumptos, quin etiam percipiendos, sive quos spoliatus percipere potuisset. *L. si de possessione. C. unde vi. c. 11. h. t. L. 1. §. 31. & 33. ff. de vi & vi arm. & c.* Exceptis tamen *merè industrialibus*, quia industria propria nocere non debet.

Resp. 2. Expensas *necessarias* deducere potest spoliator restituere coactus. *L. 5. C. de R. V. ibi: nisi necessarios sumptus fecerit, non voluptuarios;* imputet enim sibi quòd sumptus hujusmodi in re aliena fecerit. *Utiles* tum deducit, si separabiles sint à re principali. *L. 39. fin. ff. de hered. petit. L. 37. ff. de R. V.*

Resp. 3. Bonæ fidei possessor quòd *industriales* lucretur, certum est; quòd *naturales autem & mix-*

mixtos, si vel adhuc pendeant, vel licet sint separati, extent tamen, restituere debeat, habetur L. C. de R. V. quòd autem fructus consumpti virtualiter etiamnum extantes, quamvis in factus sit ditior, non teneatur restituere (excepta petitione hæreditatis ob L. 1. §. 1. C. de pet. her. &c.) clarè videtur decisum in L. 22. C. de R. V. §. 2. ff. fin. reg. L. 40. ff. de acq. rer. dom. §. Inst. de rer. div.

TITULUS XIV.

De Dolo & Contumacia.

Q. 1. *Quâ ratione Titulus hic priori subjungitur quid sit dolus, & quotuplex? Resp.* ad 1. Titulus hic præcedentem sequitur, quia spoliationem consequi non potest; quamvis itaque hic tantum de dolo, quatenus contumaciæ adhaeret, esset agendum, ab AA. tamen in tota sua latitudine consideratur.

Resp. ad 2. Dolus dupliciter à Juristis accipitur, in bonam scilicet & malam partem. Dolus bonus est solertia adhibita, ad frudes malâsque artes aliorum eludendas, & ad se resque suas vel alienas tuendas, maximè adversus hostes & latrones. L. 1. §. 3. ff. de dol. mal. Dolus malus est calliditas, fallacia, machinatio ad circumveniendum fallendum, vel decipiendum alterum adhibita. L. §. 2.

Resp.